

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.759.2021

Łódź, 5 listopada 2021 r.

Rada Gminy Brzeźnio

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834)

stwierdzam nieważność

§ 1 ust. 3, § 3 ust. 1 oraz § 4 załącznika do uchwały Nr XXXVIII/183/2021 Rady Gminy Brzeźnio z dnia 29 września 2021 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Brzeźnio oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Uzasadnienie

Rada Gminy Brzeźnio podjęła w dniu 29 września 2021 r. uchwałę Nr XXXVIII/183/2021 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Brzeźnio oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Uchwała ta zgodnie z przysługującymi wojewodzie kompetencjami została poddana kontroli co do zgodności z prawem.

Podjęcie uchwały budziło zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy zawiadomienia w dniu 15 października 2021 r. znak: PNIK-I.4131.759.2021, w którego uzasadnieniu organ przedstawił swoje zastrzeżenia.

W odpowiedzi na zawiadomienie pismem z 25 października 2021 r. Przewodniczący Rady Gminy poinformował, że w ocenie tutejszego organu Rada Gminy Brzeźnio nie przekroczyła kompetencji ustawowej, skoro art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie upoważnia radę gminy m.in. do określenia trybu i sposobu odwoływania członków zespołu. Poprzez przyjęcie tej uchwały rada gminy wypełnia

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

przyznaną w tym przepisie kompetencję do szczegółowego uregulowania zagadnień związanych z działaniem zespołu (zob. także: Właźlak K., Problemy funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ST 2012/4/63-73, LEX). Dalej wskazał, że w orzecznictwie podnosi się, że niewątpliwie wskazanie przypadków, w których może dojść do odwołania członka ww. zespołu, daje gwarancję zachowania obiektywizmu i transparentności przy odwoływaniu członka zespołu interdyscyplinarnego. Umocowanie do uchwalenia trybu powołania i odwołania członków zespołu interdyscyplinarnego, przy braku ustawowych przesłanek uzasadniających odwołanie poszczególnych członków tego zespołu, pozwala radzie gminy na uszczegółowienie tej kwestii (tak np. wyrok WSA w Kielcach z dnia 16 czerwca 2021 r., sygn. akt: II SA/Ke 327/21).

Organ nadzoru nie podziela stanowiska wyrażonego w ww. piśmie.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) – zwanej dalej ustawą. Zgodnie z tym przepisem rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Wymienione w treści art. 9a ust. 15 ustawy elementy stanowią obligatoryjne składniki uchwały, które bezwzględnie powinny zostać w niej uregulowane. Wynika to z użytego przez ustawodawcę w treści tego upoważnienia słowa „określi”. Zastosowanie tej formuły z jednej strony oznacza obowiązek uregulowania w uchwale wszystkich elementów określonych tym przepisem, z drugiej zaś strony wyznacza radzie gminy granice upoważnienia ustawowego. Przekroczeniem granic tego upoważnienia będzie zatem zawarcie w uchwale regulacji niezajdujących uzasadnienia w normie kompetencyjnej wynikającej z art. 9a ust. 15 ustawy.

Zatem z powołanego wyżej przepisu wynika, że Rada ma za zadanie unormować wyłącznie zagadnienia wynikające z delegacji ustawowej. Upoważnienie ustawowe należy interpretować w sposób ścisły, a zatem musi być ono wyraźne, a nie dorozumiane, co oznacza, że organ uchwalodawczy nie może regulować zagadnień innych, niż określone w przepisie ustawowym (wyrok WSA w Gdańsku z dnia 19 grudnia 2019 r., sygn. akt III SA/Gd 676/19).

W świetle powyższego zastrzeżenia organu nadzoru dotyczą treści § 1 ust. 3 załącznika do uchwały, w którym Rada wskazała przypadki odwołania członków Zespołu.

W ocenie organu nadzoru delegacja ustawowa nie przekazuje radzie gminy kompetencji do określania przesłanek uzasadniających odwołanie członka zespołu interdyscyplinarnego. Dlatego za nieprawidłowy należy uznać powyższy przepis, który wymienia takie przypadki odwołania, jak odwołanie na wniosek: Przewodniczącego Zespołu; instytucji, która delegowała

członka do pracy w Zespole; członka Zespołu (wyrok WSA w Łodzi z dnia 11 marca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 42/20; wyrok WSA w Łodzi z dnia 14 stycznia 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 890/19).

W ocenie organu nadzoru narusza prawo również treść § 3 ust. 1 załącznika do uchwały, zgodnie z którym „Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Zespołu zostaje wybrany spośród członków na pierwszym posiedzeniu w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów”.

Określenie sposobu wyboru Przewodniczącego jest sprzeczne z art. 9a ust. 6 ustawy, który stanowi, że: „Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu spośród jego członków”, a zatem powyższy zapis stanowi niedopuszczalną modyfikację przepisu ustawy. Ponadto z powołanego przepisu ustawy nie wynikają dla Rady kompetencje do określenia sposobu głosowania. Na poparcie tego stanowiska należy powołać wyrok WSA w Łodzi z dnia 26 lutego 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 1079/19; wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 20/20. W orzeczeniach tych Sąd jednoznacznie stwierdził, że uregulowanie takie stanowi przekroczenie upoważnienia ustawowego, a tym samym jest istotnym naruszeniem prawa. Ponadto organ nadzoru zwraca uwagę, że ustawa nie daje radzie gminy kompetencji do stanowienia przepisów regulujących wybór zastępcy przewodniczącego, co oznacza, że również w tym zakresie rada przekroczyła delegację ustawową. Stanowisko takie jednoznacznie wyraził WSA w Łodzi w wyroku z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20.

Ponadto treść § 4 załącznika do uchwały odnosi się do odwołania Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Zespołu.

W ocenie organu nadzoru delegacja ustawowa nie przekazuje radzie gminy kompetencji do określania przesłanek uzasadniających odwołanie Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Dlatego za niezgodny z prawem należy uznać przepis uchwały, który wymienia takie przypadki (wyrok WSA w Łodzi z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 19/20, wyrok WSA w Łodzi z dnia 11 marca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 42/20, wyrok WSA w Łodzi z dnia 14 stycznia 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 890/19). W wyrokach tych Sąd odniósł się do członków zespołu interdyscyplinarnego, ale zdaniem organu nadzoru pogląd ten ma również odniesienie do Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Zespołu, którzy są również członkami Zespołu.

Natomiast regulacje zawarte w § 4 ust. 2 i ust. 3 załącznika do uchwały stanowią również przekroczenie upoważnienia ustawowego.

W tym stanie faktycznym i prawnym należy uznać, że wymienione na wstępie rozstrzygnięcia nadzorczego zapisy załącznika do uchwały Nr XXXVIII/183/2021 Rady

Gminy Brzeźnio z dnia 29 września 2021 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w 4Rodzinie w Gminie Brzeźnio oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, zostały podjęte z istotnym naruszeniem prawa tj. art. 9a ust. 6 oraz ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zatem wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:
Wójt Gminy Brzeźnio